

สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา

ภัทรานิษฐ์ สงประชา¹, ภัทรพล มหาจันทร์², อีรศักดิ์ ศรีสุรกุล³

^{1,2}สาขาวิชาการศึกษาตลอดชีวิตและการพัฒนามนุษย์ ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยศิลปากร

³ภาควิชาทฤษฎีการศึกษา วิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล

E-mail: ¹pattranit.koi@gmail.com, ²maharkan_p@su.ac.th, ³teerasak.sri@mahidol.ac.th

Received: December 17, 2019

Revised: April 17, 2020

Accepted: April 22, 2020

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา 6 ด้าน คือ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านหลักสูตร 3) ด้านการเรียนการสอน 4) ด้านการให้บริการผู้เรียน 5) ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และ 6) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน และเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อม ตามระดับการรับรู้ของครูและนักเรียน ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน ที่ได้บูรณาการวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยคุณภาพเข้าด้วยกัน โดยใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูลจากครูและนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ปีการศึกษา 2561 จำนวน 381 คน และใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 7 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้มากที่สุด ส่วนด้านสังคมและกลุ่มเพื่อน มีค่าเฉลี่ยของระดับการรับรู้ต่ำที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน มีระดับการรับรู้ของครูและนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้, นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน, โรงเรียนโสตศึกษา

The Environment Supporting Students' Learning in School for the Deaf

Pattranit Songpracha¹, Pattarapon Maharka², Teerasak Srisurakul³

^{1,2}Lifelong Learning and Human Development, Department of Lifelong Learning, Silpakorn University

³Department of Deaf Studies, Ratchasuda College, Mahidol University

E-mail: ¹pattranit.koi@gmail.com, ²ptraapon@su.ac.th, ³teerasak.sri@mahidol.ac.th

Received: December 17, 2019

Revised: April 17, 2020

Accepted: April 22, 2020

Abstract

The purpose of this research is to study 6 aspects of the environment supports students' learning in school for the deaf, including: 1) physical facilities 2) curriculum 3) learning management 4) services for students 5) activities for students and 6) peer relationships, and to compare the environment management according to the perception of teachers and students. This research used a mixed-method design. Quantitative data were collected through questionnaires from 381 teachers and students in the school for the deaf in the 2018 academic year. Qualitative data were collected through in-depth interviews from 7 key informants. The data were analyzed with a statistical software using frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test. The results of the research showed that the sample group has the level of perception, environment which is conducive to the learning of students in the Audiovisual School in the high level. And the activity environment, the sample group had the highest mean scores. As for the society and groups of friends with the lowest level of awareness. Also found that the sample group had perceived levels of environmental aspects in all 6 aspects which were not different in overall. When considering each aspect, it was found that the social environment, friends' group there was a statistically significant level of perception of teachers and students at the .05 level.

Keyword: Environment Supports, Deaf Students, School for the Deaf

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษา เป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะในยุคที่โลกเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกด้าน ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี ฯลฯ ส่งผลให้จำเป็นต้องมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ปฏิรูปการศึกษา ที่มีการสร้างโอกาสการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน พัฒนาศักยภาพของผู้เรียน เพื่อให้ได้ผู้เรียนที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ โดยมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ เป็นต้นว่า หลักสูตร โรงเรียน ห้องเรียน ครู ผู้บริหาร (Wangsrikun, 2014)

โรงเรียน เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ที่จะต้องส่งเสริมให้นักเรียนได้รับโอกาส และได้รับการพัฒนาตามศักยภาพของนักเรียน ตามหลักการจัดการศึกษาที่กำหนดว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และกระบวนการจัดการศึกษาต้องมีการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542) ซึ่งรวมถึงผู้เรียนที่มีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน อันเนื่องมาจากความบกพร่องของร่างกาย จำเป็นที่ทางโรงเรียนต้องมีการจัดสภาพแวดล้อม จัดให้มีระบบสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และความช่วยเหลือทางการศึกษา ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ (Social Development and Human Security Law, 2008)

ปัจจุบัน ประเทศไทยมีโรงเรียนโสตศึกษาจำนวน 21 โรง เปิดให้บริการทางการศึกษาแก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในรูปแบบอยู่ประจำ และไปกลับ ที่มีการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย บางโรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนสายอาชีพในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งอยู่ภายใต้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยรัฐบาลเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนให้ทั้งหมด (Office of the Education Council, 2017) ทั้งนี้ โรงเรียนโสตศึกษามีบทบาทสำคัญ ในการเสริมสร้างนักเรียนให้ได้รับโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษา และได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ โดยมีการจัดการศึกษาด้วยวิธีการและรูปแบบที่หลากหลาย เหมาะสม และคำนึงถึงการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนซึ่งมีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อผู้เรียน ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความคิด บุคลิกภาพ มีความรับผิดชอบจนท้ายที่สุดผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการศึกษา สภาพแวดล้อมที่สำคัญ ประกอบไปด้วย ด้านอาคารสถานที่ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน (Astin, 1971) โดยที่การจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ เป็นการจัดการในเรื่องความสะอาด ความเป็นระเบียบ การตกแต่งห้องเรียน เน้นให้มีการใช้ประโยชน์ที่หลากหลายของห้องเรียน ห้องสมุด สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ จัดให้พอเพียงและอยู่ในสภาพใช้ได้ดี มีการบำรุงดูแลอาคารสถานที่ให้มีสภาพที่ดี ขณะที่การจัดสภาพแวดล้อมด้านหลักสูตร เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จัดขึ้นเพื่อให้ตัวผู้เรียนรู้จักคิด รู้จักค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมตลอดจนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ จนมีองค์ความรู้สามารถบูรณาการความรู้สู่การดำรงชีวิตจริง ส่วนการจัดสภาพแวดล้อมด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ มีสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เพียงพอ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ ทั้งนี้การจัดสภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน มีวิธีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและเหมาะสมกับนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ มีกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ซึ่งช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้และสัมผัสกับประสบการณ์จริง เพื่อให้นักเรียนเกิดความสุขและสนุกกับกิจกรรม ซึ่งจะทำให้เกิดพัฒนาการทางความคิด เกิดการเรียนรู้จากการทำ

กิจกรรมร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม ส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจตนเอง มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนด้วยกัน เป็นการส่งเสริมสภาพแวดล้อมด้านสังคมกลุ่มเพื่อน นอกจากนี้การจัดสภาพแวดล้อมด้านการให้บริการ มีสิ่งอำนวยความสะดวก จัดกิจกรรมเสริมความรู้ได้รับประสบการณ์จากนอกจากการเรียนการสอน เอื้ออำนวยนักเรียนให้พร้อมในการเรียน ได้รับความสะดวก สบาย ปลอดภัย รวมถึงสร้างความพึงพอใจแก่นักเรียนอย่างมีความสุข

ดังนั้น การปรับสภาพแวดล้อมสำหรับโรงเรียนโสตศึกษา จึงมีความสำคัญ และมีความจำเป็นสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นอย่างยิ่ง โดยมีการจัดการศึกษาที่เน้นการสอนภาษามือควบคู่กับการเขียนการอ่านภาษาไทย เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ แต่โรงเรียนปกติที่รับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีจำนวนจำกัด เนื่องจากทางโรงเรียนมีข้อจำกัดในด้านบุคลากร ครู ผู้สอน ที่มีความรู้ ความเข้าใจ และความพร้อม ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ความรู้แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่จะต้องเข้าเรียนในชั้นเรียนร่วมกับนักเรียนปกติในกลุ่มสาระวิชาหลักทั้ง 8 กลุ่ม ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ การงานพื้นฐานอาชีพ สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ นาฏศิลป์ และภาษาต่างประเทศ ตามความสามารถรายบุคคลที่จะสามารถเรียนรู้สื่อสารร่วมกับเพื่อนๆ ได้ เมื่อนักเรียนเข้าสู่ระบบการศึกษาเรียนร่วมในชั้นกับนักเรียนปกติทั่วไป ในการให้ความรู้แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นอุปสรรคต่อครูผู้สอนจำนวนมาก เนื่องจาก ครูผู้สอน ไม่เคยได้รับการอบรมด้านภาษามือหรือการพูด การฟัง โดยใช้วิธีการอ่านริมฝีปาก (Lip reading) ทำให้ไม่เข้าใจวิธีการสื่อสารที่ถูกวิธี เกิดเป็นปัญหา อุปสรรค ในการสื่อสารระหว่างกัน อีกทั้งเมื่อนักเรียนเข้าสู่ระบบโรงเรียนแล้ว ผู้ปกครองมักจะคิดว่า โรงเรียนเข้ามาแบ่งเบาภาระของตนเอง ทำให้วางมือจากนักเรียน หันไปประกอบอาชีพของตนเอง และขาดการติดต่อกับโรงเรียน ปล่อยให้ครูและโรงเรียนแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนตาม

ความสามารถของครู ครูจึงเป็นทั้งครู พ่อแม่ และผู้ดูแลเอาใจใส่ตลอดเวลาที่นักเรียนอยู่ในโรงเรียน ทั้งในโรงเรียน และนอกเวลาเรียนที่นักเรียนพักอาศัยอยู่ในโรงเรียน หรือเรียกว่าเรียนนอน นอกจากนี้ กลุ่มเพื่อนร่วมโรงเรียน และร่วมชั้นเรียน มีความสำคัญกับการเรียน การใช้ชีวิตอยู่ในโรงเรียน เพราะสามารถใช้ภาษามือในการสื่อสาร และบางครั้งเพื่อนสามารถอธิบายให้เข้าใจได้มากกว่าครู แต่มีนักเรียนบางส่วนที่ไม่อยากมาโรงเรียน เพราะตัวปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้ หรือไม่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ จะเห็นได้ว่า สภาพแวดล้อมของโรงเรียนเป็นต้นว่า สื่อการเรียนการสอน บรรยากาศ กลุ่มเพื่อน หลักสูตร สิ่งแวดล้อมทางกายภาพต่างๆ ของโรงเรียน มีบทบาทสำคัญ และมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนทั่วไป (Astin, 1971) และนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

งานวิจัยนี้ได้ศึกษา สภาพแวดล้อมของโรงเรียนโสตศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนเสริมสร้างเจตคติ ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับนักเรียน ส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพแห่งการเรียนรู้อย่างเต็มความสามารถอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

สภาพแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึง องค์ประกอบต่างๆ ในโรงเรียน ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาในทุกด้าน ประกอบด้วย ห้องเรียน อาคารสถานที่ บรรยากาศในการเรียนการสอน หลักสูตรที่ใช้สอน ความปลอดภัย และพฤติกรรมที่เกี่ยวกับเพื่อน

การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน หมายถึง การจัดองค์ประกอบภายในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาในทุกๆ ด้าน ประกอบด้วย ด้านอาคารสถานที่ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการ ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง การจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีปัญหาความบกพร่องทางการได้ยินในโรงเรียนโสตศึกษา โดยใช้ภาษามือในการสื่อสาร

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนโสตศึกษา จำนวน 21 โรง ที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลไปจนถึงระดับมัธยมศึกษา

โรงเรียนโสตศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนเฉพาะสำหรับคนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยนำแนวคิดของ Astin (1971) ทั้ง 6 ด้าน คือ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านหลักสูตร 3) ด้านการเรียนการสอน 4) ด้านการให้บริการผู้เรียน 5) ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และ 6) ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูและนักเรียน จำนวน 381 คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน จากโรงเรียนโสตศึกษาจำนวน 21 โรง ได้แก่ โรงเรียนเศรษฐเสถียร กรุงเทพมหานคร โรงเรียนโสตศึกษาทุ่งมหาเมฆ กรุงเทพมหานคร โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนนทบุรี โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสงขลา โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช โรงเรียนโสตศึกษาเทพรัตนจังหวัด

ประจวบคีรีขันธ์ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก โรงเรียนโสตศึกษาอนุสารสุนทรจังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดอุดรธานี โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดมุกดาหาร โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสุรินทร์ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชลบุรี โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดชัยภูมิ โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ที่ได้บูรณาการวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative approach) และการวิจัยคุณภาพ (Qualitative approach) เข้าด้วยกัน

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 งานวิจัยเชิงปริมาณ

- ประชากร ได้แก่ ครูและนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ปีการศึกษา 2561 จำนวน 1,418 คน และผู้บริหารโรงเรียนโสตศึกษา จำนวน 7 คน

- กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การกำหนดขนาดตัวอย่างของ Krejcie (1970) ทำให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 381 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นครูและนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา จำนวน 381 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 97 คน และนักเรียน จำนวน 284 คน

1.2 งานวิจัยเชิงคุณภาพ

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ประชากรที่มีลักษณะพิเศษ และเป็นกลุ่มประชากรที่มีขนาดเล็ก แต่มีความสำคัญในเชิงการแสดงความคิดเห็น โดยที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ในงานวิจัยนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนโสตศึกษา จำนวน 7 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 งานวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดย แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการรับรู้ของครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา 6 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

แบบสอบถามผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยตรวจสอบความสอดคล้องรายด้าน (Item Object Congruence, IOC) ได้แก่ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาในข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ และความถูกต้องของภาษา และดำเนินการปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้องรายด้านเท่ากับ 0.89

จากนั้น นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วทดลองใช้ (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย จำนวน 67 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 35 คน และนักเรียน จำนวน 32 คน และหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach,1970) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสำหรับครู เท่ากับ .952 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสำหรับนักเรียน เท่ากับ .891

2.2 งานวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยแบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับการรับรู้ของผู้บริหาร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา 6 ด้าน คือ ด้านอาคาร

สถานที่ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

แบบสัมภาษณ์ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ และดำเนินการปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้มีความเหมาะสมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 1 ท่าน

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 งานวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยแจกแบบสอบถามจำนวน 400 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 390 ฉบับ และคัดเลือกที่เฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวน 381 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.69

3.2 งานวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารโรงเรียนโสตศึกษา จำนวน 7 คน บันทึกการสัมภาษณ์ด้วยการจดบันทึก และบันทึกเสียงสัมภาษณ์ด้วยเครื่องบันทึกเสียงเพื่อนำไปถอดเทปแบบคำต่อคำ

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 งานวิจัยเชิงปริมาณ

- วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ

- วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามด้วย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง สภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ในระดับน้อยที่สุด

4.2 งานวิจัยเชิงคุณภาพ

วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ด้วยการวิเคราะห์สรุปอุปนัย (Analytic Induction) ด้วยการจับใจความสำคัญของระดับการรับรู้ของผู้บริหาร ที่มีต่อสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา 6 ด้าน นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในรูปแบบการบรรยายเป็นข้อความและการอ้างถึงข้อความที่ได้จากการสัมภาษณ์

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาตามระดับการรับรู้ของครู โดยรวม (n = 97)

สภาพแวดล้อมของโรงเรียน	ระดับการรับรู้		
	$\bar{x}$	SD	แปลผล
ด้านอาคารสถานที่	4.03	0.52	มาก
ด้านหลักสูตร	4.09	0.51	มาก
ด้านการเรียนการสอน	4.12	0.47	มาก
ด้านการให้บริการผู้เรียน	4.08	0.54	มาก
ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน	4.16	0.47	มาก
ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	3.41	0.32	มาก
รวม	3.98	0.39	มาก

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาตามระดับการรับรู้ของครู จะเห็นได้ว่า ครูมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูมีการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างคือครูและนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาจำนวน 381 คน พบว่าครูมีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนโสตศึกษา 0-5 ปี (ร้อยละ 55.7) มากที่สุด รองลงมาคือ 6-10 ปี (ร้อยละ 16.5) และ 20 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 11.3) ตามลำดับ และนักเรียนศึกษาอยู่ในโรงเรียนโสตศึกษา 0-5 ปี (ร้อยละ 40.8) มากที่สุด รองลงมาคือ 6-10 ปี (ร้อยละ 30.6) และ 11-15 ปี (ร้อยละ 28.5) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาตามระดับการรับรู้ของครู

โสตศึกษามากที่สุดคือ ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน รองลงมาคือด้านการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านอาคารสถานที่ และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16, 4.12, 4.09, 4.08, 4.03 และ 3.41 ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาตามระดับการรับรู้ของนักเรียน

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ตามระดับการรับรู้ของนักเรียน โดยรวม (n = 284)

สภาพแวดล้อมของโรงเรียน	ระดับการรับรู้		
	$\bar{x}$	SD	แปลผล
ด้านอาคารสถานที่	3.99	0.57	มาก
ด้านหลักสูตร	4.04	0.54	มาก
ด้านการเรียนการสอน	4.02	0.58	มาก
ด้านการให้บริการผู้เรียน	4.00	0.61	มาก
ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน	4.07	0.52	มาก
ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	3.50	0.42	มาก
รวม	3.94	0.46	มาก

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาตามระดับการรับรู้ของนักเรียน จะเห็นได้ว่า นักเรียนมีระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีการรับรู้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

ในโรงเรียนโสตศึกษามากที่สุดคือ ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน รองลงมาคือด้านหลักสูตร ด้านการให้บริการผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ และด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07, 4.04, 4.02, 4.00, 3.99 และ 3.50 ตามลำดับ

4. ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษาตามระดับการรับรู้ของครูและนักเรียน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ตามระดับการรับรู้ของครูและนักเรียน โดยรวม (n = 381)

สภาพแวดล้อมของโรงเรียน	ครู (n = 97)		นักเรียน (n = 284)		t	Sig
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
ด้านอาคารสถานที่	4.03	0.52	3.99	0.57	.474	.636
ด้านหลักสูตร	4.09	0.51	4.04	0.54	.773	.440
ด้านการเรียนการสอน	4.12	0.47	4.02	0.58	1.531	.127
ด้านการให้บริการผู้เรียน	4.08	0.54	4.00	0.61	1.510	.132
ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน	4.16	0.47	4.07	0.52	1.094	.274
ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน	3.41	0.32	3.50	0.42	1.943	.027
รวม	3.98	0.47	3.94	0.46	.815	.415

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญและสามารถอภิปรายผลจากข้อค้น

พบที่ได้จากการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่ โรงเรียนโสตศึกษามีอาคารสถานที่เหมาะสม มีการให้บริการและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง จัดให้มีแหล่ง

การเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่หลากหลาย มีการจัดบริการ ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ เพื่อเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนได้ค้นคว้า เกิดการเรียนรู้และมีความรู้

ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Mingsiritham and Chanyawudhiwan (2018) ที่พบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกบริการ ความช่วยเหลืออื่นๆ เพื่อเสริมและทดแทนการได้ยิน และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถและศักยภาพของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จะช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพของนักเรียนทั้งทางด้านการศึกษาและการดำรงชีวิตในสังคม และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Ratree Lapabhawong (2006) ที่พบว่า สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ควรจัดห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย อยู่ในตำแหน่งหรือบริเวณที่เหมาะสมและเอื้อประโยชน์ต่อการใช้สอย โดยการจัดขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นไปได้และเหมาะสมของห้องเรียน วัสดุที่ใช้และความสามารถในการจัดของผู้สอนและผู้เรียน รวมทั้งสภาพแวดล้อมในบริเวณโรงเรียน สวนหย่อม สนามเด็กเล่น ควรจัดให้เป็นระเบียบ สะอาด มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเพื่อเพิ่มความร่มรื่นสวยงาม และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Chanchai Toomdee (2005) ที่พบว่า บริเวณโรงเรียนควรมีต้นไม้ใหญ่ เพื่อใช้ร่มเงาเป็นที่พักผ่อนของนักเรียน ควรมีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเพื่อให้เกิดความสวยงาม และการสร้างบรรยากาศที่สดชื่น โรงเรียนควรมีรั้วรอบบริเวณโรงเรียนเพื่อเป็นขอบเขตและใช้เป็นเครื่องมือในการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจร นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน มีการใช้สัญญาณไฟในการเตือน เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินนักเรียนสามารถช่วยเหลือตนเองได้

2. ด้านหลักสูตร โรงเรียนโสตศึกษาใช้หลักสูตรสถานศึกษา (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2562) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นแผนหรือแนวทางและนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียน รวมถึงใช้เกณฑ์การประเมินเหมือนกับโรงเรียนทั่วไป และมีการส่งเสริมในเรื่องหลักสูตรอาชีพเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติงานจริง และมีอาชีพเมื่อสำเร็จ

การศึกษา นอกจากนี้ ยังได้มีการปรับหน่วยการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน มีการจัดกิจกรรมกลุ่มอาชีพเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีกิจกรรมด้านอาชีพ และมีการสอนแบบสองภาษาตามแนวการศึกษาออลดอร์ฟ (Waldorf Education) ที่เชื่อว่า การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์รอบด้าน และบ่มเพาะให้เกิดความใฝ่รู้ตลอดชีวิต เปิดโอกาสให้เด็กหุนวกรสามารถสัมผัสเรียนรู้และเข้าใจมิติต่างๆ ของความเป็นมนุษย์อย่างรอบด้าน และมีคุณภาพทั้งกาย ใจ และปัญญา โดยที่การสอนแบบสองภาษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้น จะมีการสอนภาษามือเป็นภาษาแรก และสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ภาษามือ เป็นภาษาแม่ของเด็กหุนวกร และใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักที่เด็กหุนวกรใช้ในการสื่อสารกับคนทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Wanwichai (2011) พบว่า การที่โรงเรียนและครูผู้สอนที่มีการวางแผน ปรับเนื้อหา และการจัดการเรียนการสอน อย่างเหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ภายใต้หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้ได้หลักสูตรที่เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน และพัฒนานักเรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ

3. ด้านการเรียนการสอน โรงเรียนโสตศึกษาใช้หลักสูตรสถานศึกษา (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2562) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้พัฒนาหลักสูตรทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น กำหนดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เน้นการวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายเหมาะสมสอดคล้องกับวัย คำนึงถึงความแตกต่างธรรมชาติของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง นำความรู้ ความเข้าใจจากการเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ รู้จักการแก้ไขปัญหาการวัดและการประเมินผลเหมือนโรงเรียนปกติโดยทั่วไป โดยที่การจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จะเน้นสอนในวิชาสามัญและสนับสนุนทักษะทางอาชีพเพื่อเป็นทางเลือกให้กับนักเรียน นอกจากนี้

ยังมีการเรียนการสอนแบบสองภาษาตามแนวการศึกษา
วอลดอร์ฟ ในระดับชั้นอนุบาล มีการนำกิจวัตรประจำ
วันมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นต้นว่า
กิจกรรมเล่นอิสระเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ กิจกรรม
อธิษฐานจิตเพื่อให้มีความกตัญญูเคารพผู้มีพระคุณ
กิจกรรมการรับประทานอาหารเป็นการฝึกมารยาทในการ
รับประทานอาหารที่ถูกต้อง กิจกรรมกลางแจ้งเพื่อให้เด็ก
ได้แสดงออกและเล่นอย่างสนุกสนาน กิจกรรมก่อนนอน
เป็นการฟังนิทานที่สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และ
กิจกรรมวงกลมเป็นการสรุปทบทวนของแต่ละวัน

4. ด้านการให้บริการผู้เรียน โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียน ครูที่ปรึกษา ครู
แนะแนว และผู้ปกครองนักเรียนในการช่วยเหลือนักเรียน
ตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดให้มีโครงการ
เยี่ยมบ้านนักเรียนให้ครบร้อยละแปดสิบ มีการประชุม
ผู้ปกครองนักเรียนทุกภาคเรียน ให้ความสนใจกับความ
สะอาดถูกสุขลักษณะอนามัยของโรงอาหารภายใน
โรงเรียนเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนในการบริโภค
มีการบริการสหกรณ์ร้านค้าโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ
งานวิจัยของ Chaiwatthanakunwanit (2013) ที่พบว่า
การให้บริการผู้เรียน เป็นองค์ประกอบสำคัญประการ
หนึ่งในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของ
นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และสอดคล้อง
กับงานวิจัยของ Sa Saleekul (2019) ที่พบว่า การ
บริการนักเรียนเพื่อส่งเสริมพัฒนาทางกาย อารมณ์ สังคม
และสติปัญญา ตอบสนองความต้องการของนักเรียน
นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phra Anocha
Simpha (2010) ที่พบว่า งานบริการนักเรียนเป็นงาน
หลักที่มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับทุกฝ่ายจะมีส่วนช่วย
ให้โรงเรียนเจริญก้าวหน้าตามวัตถุประสงค์ ช่วยอำนวยความสะดวกแก่
นักเรียนในด้านความเป็นอยู่ การศึกษา
เล่าเรียน การประกอบอาชีพในอนาคต

5. ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน โรงเรียนให้
นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็น
กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นหรือกิจกรรมที่โรงเรียนได้
เข้าร่วมกับชุมชน โดยกิจกรรมเหล่านี้ต้องมีความ
เหมาะสม และเป็นประโยชน์กับนักเรียน ทั้งกิจกรรม

ในหลักสูตรและนอกหลักสูตร ผลจากการเข้าร่วม
กิจกรรมเหล่านี้ ทำให้นักเรียนได้รับความสนุกสนาน
เพลิดเพลิน และเกิดทักษะชีวิตจากการปฏิบัติจริง
มีความรู้ประสบการณ์มากกว่าเดิม เช่นเดียวกับ
งานวิจัยของ Sookpatdhee (2017) ที่ได้นำกิจกรรมศิลปะ
ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สามารถนำไปใช้ได้ทั้งในห้องเรียนและ
นอกห้องเรียน เพื่อช่วยสร้างและพัฒนาทักษะการเรียนรู้
ให้นักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยินให้ดียิ่งขึ้น และงาน
วิจัยของ Siriattakul, Jamnongchan, Boonchuchay,
and Pimngern (2015) ที่พบว่า การจัดกิจกรรมให้
นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้ทดลองเรียนรู้
การปรับตัวเองเมื่อต้องอยู่ร่วมกับสังคมภายนอก เป็นการ
เตรียมความพร้อมในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมในสังคม และ
เป็นการเสริมสร้างทักษะชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย
ของ Arkom Runseenamg (2007) ที่พบว่า สถานศึกษา
ต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม ที่จัดขึ้นตาม
ความสนใจ ความถนัด และความสามารถความต้องการของ
ผู้เรียนและชุมชน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ ปลูกฝังและสร้างสำนึกในการทำประโยชน์
ต่อสังคม ฝึกการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและ
ส่วนรวม

6. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน โรงเรียนโสตศึกษา
ได้จัดกิจกรรมและโครงการต่างๆ ที่หลากหลาย เช่น
การจัดกิจกรรมกีฬาสี การจัดกิจกรรมวันเด็ก เพื่อให้
นักเรียนได้รับบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ สามารถ
พัฒนาความสัมพันธ์ของนักเรียนกับเพื่อนคนอื่นได้ และ
ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลอื่นใน
สังคม และนักเรียนได้มีโอกาสทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน
ขณะเรียน จึงมีความรักความสามัคคี มีความสัมพันธ์
กับกลุ่มเพื่อนอย่างเหนียวแน่น มีความไว้วางใจปรึกษา
ปัญหาต่างๆ กับกลุ่มเพื่อนอยู่เสมอ ซึ่งทำให้เกิดความ
สนิทสนมรักใคร่เอ็นดูกันและกันในกลุ่มเพื่อน ช่วยสอนและ
แนะนำเพื่อนในเรื่องต่างๆ ร่วมฟังความคิดเห็นซึ่งกัน
และกันในระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอนและนอก
เวลาเรียนทำให้นักเรียนได้แบ่งปันความรู้ของตนเองให้
กับเพื่อนๆ ซึ่งสอดคล้องกับ Astin (1971) ได้กล่าวว่า
กลุ่มเพื่อนร่วมโรงเรียนและร่วมชั้นมีอิทธิพลในการปรับตัว

และการดำเนินชีวิตในสังคมโรงเรียน เปรียบเสมือนสังคมย่อย ลักษณะเพื่อนในกลุ่มมีอิทธิพลทางตรงต่อการเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Somsong Thepsarn (2004) ที่พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนด้านสังคมและจิตใจมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เพราะสภาพแวดล้อมทางสังคมและจิตใจมีความสำคัญต่อพัฒนาการด้านการปรับตัวของนักเรียน

นอกจากนี้ ยังพบว่า สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนโสตศึกษา ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนโสตศึกษา มีทั้งนักเรียนอยู่ประจำ และไปกลับ โดยส่วนใหญ่ นักเรียนอยู่ประจำในโรงเรียน เนื่องจากบ้านไกล ไม่สะดวกในการเดินทางจะได้กลับบ้านอาทิตย์ละครั้ง เดือนละครั้ง หรือกลับเฉพาะวันหยุด ทำให้นักเรียนอยู่ในโรงเรียนเกือบ 24 ชั่วโมง สังคมกลุ่มเพื่อนร่วมโรงเรียนและร่วมชั้นเรียนมีอิทธิพลในการปรับตัวและการดำเนินชีวิตในสังคมโรงเรียน นักเรียนสามารถถ่ายทอดสิ่งที่เรียนรู้มาให้กับเพื่อนๆ ได้ฟังด้วยภาษาของนักเรียน จึงทำให้สามารถถ่ายทอดสิ่งที่เข้าใจความรู้นั้นได้อย่างแจ่มแจ้ง การเรียนรู้จากกันและกันของนักเรียนทำให้เกิดความเข้าใจได้ดีกว่าการเรียนรู้จากครู เพราะภาษามือที่นักเรียนใช้พูดจาสื่อสารกันนั้นสื่อความเข้าใจได้ดีและเหมาะสมกว่าครู นอกจากนี้ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนยังมีอิทธิพลต่อความประพฤติ การแต่งกาย การพยายามเลียนแบบเพื่อให้เกิดเป็นสัญลักษณ์ประจำกลุ่ม อย่างกลุ่มวัยรุ่นรุ่นที่จะหาเพื่อนที่อยู่ในรุ่นราวคราวเดียวกัน มีรสนิยมที่เหมือนกัน มีความชอบที่เหมือนกัน เพื่อให้มีเรื่องพูดคุยกันอย่างสนุกสนาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Astin (1971) ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกเรียนสาขาและอาชีพของนักศึกษา พบว่า การเลือกเรียนสาขาวิชาอาชีพ และอาชีพของนักศึกษา มักจะคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ยึดถือการตัดสินใจของตนเองหรือการเปลี่ยนแปลงการเลือกนั้นขึ้นอยู่กับว่ามีจำนวนเพื่อนที่เลือกสาขาอาชีพเดียวกัน นอกจากนี้ยังต้องมีการปรับตัวเมื่อมาอยู่โรงเรียนประจำปรับตัวกับเพื่อน ปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ ให้เข้า

กับสภาพแวดล้อมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้ตนเองสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข การปรับตัวของนักเรียนในการใช้ชีวิตในโรงเรียนประจำจะต้องทำอะไรด้วยตนเอง เช่น ทำการบ้าน ซักผ้า การตรงต่อเวลา การปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน เช่น การเอาใจเขามาใส่ใจเรา ให้ความช่วยเหลือเมื่อเพื่อนมีปัญหา การร่วมทำกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย เรื่อง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา มีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่ ต้องมีการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจร การคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน มีการใช้สัญญาณไฟในการเตือน และให้ความรู้กับนักเรียนเพราะเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินนักเรียนสามารถช่วยเหลือตนเองได้

2. ด้านหลักสูตร ปรับหน่วยการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และจัดกิจกรรมกลุ่มอาชีพเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีกิจกรรมด้านอาชีพ เช่น นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โครงสร้างหลักสูตรควรจะเน้นงานอาชีพ หลักสูตรที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และทัศนคติที่นำไปใช้ให้เป็นประโยชน์

3. ด้านการเรียนการสอน ต้องสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น กำหนดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เน้นการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ให้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายเหมาะสมสอดคล้องกับวัย คำนึงถึงความแตกต่างธรรมชาติของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง นำความรู้ ความเข้าใจจากการเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน รู้จักการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

4. ด้านการให้บริการผู้เรียน อำนวยความสะดวกแก่นักเรียนในด้านความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพในอนาคต และความต้องการของนักเรียน ควร

ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลตั้งแต่แรกเข้าจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา

5. ด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียน จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพมุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามกลุ่มสาระ 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่ตนเองเลือกตามความถนัดและความสนใจ

6. ด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ครูมีระดับการรับรู้ต่ำกว่านักเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรมีการประชุม หรือสัมมนาเพื่อรับฟังปัญหาหรือความต้องการ หาแนวทางในการปรับปรุงด้านสังคมกลุ่มเพื่อน

เอกสารอ้างอิง

Act of Educational Management for People with Disabilities 2008, no. 125 C.F.R. § sec. 28 A (2008), Gazette.

Astin, A. W. (1971). *Achieving educational excellence*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.

Chaiwatthanakunwanit, S. (2013). *Development of an alternative educational provision model to improve quality of life of children with special needs: A case study of hearing impaired children*. (Doctor of Philosophy Program in Non-Formal Education). Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand.

Krejcie, R. V., & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.

Lapabhawong, R. (2006). *A study of the learning environment of students at Aranyaprathet school*, Sa Kaeo Province. (Master of Education Educational Administration Faculty of Education). Burapha University, Chonburi, Thailand.

Mingsiritham, K., & Chanyawudhiwan, G. (2018). A Study of Using Smart Book to Enhance Communication Ability for Hearing-Impaired Students. *International Journal of Emerging Technologies in Learning (IJET)*, 13(12), 90-108.

Office of the Education Council. (2017). *Education in Thailand*. Bangkok: Ministry of Education.

Phra Anocha Simpha. (2010). *The environment at Mahamakut Buddhist university mahavajiralongkorn rajavidyalaya campus as perceived by undergraduate student*. (Partial Fulfillment of the Requirements for the Master of Education Degree in Higher Education). Srinakharinwirot University, Bangkok, Thailand.

Runseenamg, A. (2007). *A study of instruction environment of the student in klungnamsaivittaykarn school under the office of sekeao education service area 2*. (Master of thesis Faculty of Management Studies Faculty of Education). Burapha University, Chonburi, Thailand.

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นและแนวทางพัฒนาของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองต่อสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา

3. ควรมีการศึกษา เปรียบเทียบระดับการรับรู้ของนักเรียนปกติ กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนโสตศึกษา

- Saleekul, S. (2019). *Manage the environment within the school according to the opinion of teacher civil service Ubon Ratchathani educational service area office area 5*. Retrieved from <http://clg.sskru.ac.th/clgpage/wp-content/uploads/2014/02/per-1.pdf>
- Siriattakul, P., Jamnongchan, S., Boonchuchay, W., & Pimngern, S. (2015). Development of the Learning Management Model to Enhance Life Skills of Deaf Early Adolescents. *Journal of Interdisciplinary Research: Graduate Studies*, 4(3), 1-14.
- Sookpatdhee, T. (2017). *The Arts Use to Build Skills for Hearing Impaired. The Golden Teak : Humanity and Social Science Journal (GTHJ.)*, 23(2), 1-13.
- Thepsarn, S. (2004). *The development of an environment that is conducive to student learning at Ban Du Dua school, Mueang District, Ubon Ratchathani province*. (Master of Education in Educational Administration). Mahasarakrm university, Mahasarakrm, Thailand.
- Toomdee, C. (2005). *Student's satisfaction toward school environment at BanBung "Auttasahakhamnukhro" school of BanBung district Chonburi provinc*. (Master of Education Educational Administration Faculty of Education). Burapha University, Chonburi, Thailand.
- Wangsrikun, A. (2014). Thai Studies in the 21st Century: Productivity and Development Guidelines. *Humanities and Social Sciences Journal of Graduate School, Pibulsongkram Rajabhat University*, 8(1), 1-17.
- Wanwichai, R. (2011). A Study of Thai Dance Teaching and Learning Environment for The Deaf Students in The Special Education School in Central Area. *Fine Arts Journal*, 13(1), 77-88.